

Perhe- ja vammaispalvelujen palvelualueen päivitetyn henkilökohtaisen avun palvelusetelikäsikirjan käyttöönotto 1.11.2026 alkaen

Päätös

Päätän ottaa käyttöön Henkilökohtaisen avun päivitetyn palvelusetelikäsikirjan Perhe- ja vammaispalveluissa 1.11.2026 alkaen.

Selostus

Palvelusetelillä edistetään sosiaali- ja terveyspalveluiden käyttäjien valinnanvapautta ja mahdollisuuksia hankkia tarvitsemiaan palveluita yksityisiltä palvelujen tuottajilta. Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä annetun lain (569/2009) 1 §:n mukaan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelien tarkoituksena on lisätä asiakkaan ja potilaan valinnanmahdollisuuksia, parantaa palvelujen saatavuutta ja edistää hyvinvointialueiden sosiaali- ja terveystoimen sekä elinkeinotoimen ja yksityisten palveluntuottajien yhteistyötä.

Palveluseteli on yksi vaihtoehto, jolla Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue järjestää palveluja asiakkailleen. Palvelun myöntäminen perustuu aina palvelun ja hoidon tarpeen arviointiin, joka tehdään hyvinvointialueen palveluissa. Palvelusetelillä asiakas voi itse valita palveluntuottajan, jonka Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue on hyväksynyt määritettyjen laatukriteereiden mukaisesti. Asiakkaalla on oikeus kieltäytyä hänelle tarjotusta palvelusetelistä, jolloin hyvinvointialue ohjaa hänet muilla tavoin järjestettyjen palvelujen piiriin.

Asiakkaan sopiessa palveluntuottajan kanssa muista palveluista palvelusetelillä myönnettyjen palveluiden lisäksi, maksaa asiakas niistä täyden hinnan. Palvelusetelillä tuotetusta palvelusta ei myönnetä Kelan korvausta eikä kotitalousvähennystä. Asiakkaan

ja palveluntuottajan sopiessa palvelusetelipalvelusta hyvinvointialue ei ole sopimusosapuolena, koska kyseessä on asiakkaan ja palveluntuottajan välinen sopimus.

Palvelusetelikäsikirjalla ohjataan ja määritellään palveluntuottamisen sääntöjä. Käsikirja on asiakirja, jolla hyvinvointialue asettaa palveluntuottajille palvelusetelilain 5 §:ssä tarkoitetut hyväksymiskriteerit. Hyvinvointialue velvoittaa palveluntuottajaa noudattamaan käsikirjan määräyksiä. Yksityinen palveluntuottaja sitoutuu noudattamaan käsikirjan ehtoja siitä alkaen, kun palveluntuottaja hyväksytään palvelusetelillä hankittavien sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottajaksi.

Länsi-Uudenmaan aluehallitus päätti 31.10.2022 § 158 ottaa palvelusetelin käyttöön useissa palveluissa 1.1.2023 alkaen ja vahvisti samalla niiden arvot. Palvelusetelien arvoja tarkistetaan säännöllisesti palvelujen saatavuuden, laadun ja kustannuskehityksen mukaan.

Henkilökohtainen apu on vammaispalvelulain (675/2023) 9 §:ssä tarkoitettu erityispalvelu, jolla tuetaan vammaisen henkilön itsemääräämisoikeutta, yhdenvertaisuutta ja osallisuutta. Henkilökohtaisen avun palveluseteli on yksi vammaispalvelulain 10 §:ssä säädetyistä henkilökohtaisen avun toteuttamistavoista.

Henkilökohtaisen avun palvelusetelikäsikirjan päivittäminen

Henkilökohtaisen avun palvelusetelikäsikirjaa on päivitetty. Päivityksessä on selkeytetty ja täsmennetty sekä yleistä että palvelukohtaista sisältöä palvelusetelituottajia koskevien ohjeiden ja vaatimusten osalta.

Käsikirjan sisältö on ajantasaistettu vastaamaan nykyistä lainsäädäntöä, viranomaisrakennetta ja hyvinvointialueen

toimintakäytäntöjä. Lisäksi käsikirjan ehtoja on yhdenmukaistettu tietyiltä osin vastaamaan henkilökohtaisen avun ostopalvelun vaatimuksia sekä muita Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelusetelikäsikirjoja. Päivityksessä on pääosin kuvattu nykyisiä prosesseja ja toimintatapoja aiempaa selkeämmin.

Käsikirjan sisältöä on päivitetty muun muassa palvelun sisältöä ja laatua, palveluntuottajan ja henkilöstön vaatimuksia, palvelun jatkuvuutta, dokumentointia, omavalvontaa, valvontaa ja seuraamusmenettelyä koskevilta osin.

Palvelusetelikäsikirjan täsmentämisellä varmistetaan palvelun laatu, turvallisuus ja jatkuvuus sekä selkeytetään palvelusetelin käyttöä. Uusi palvelusetelikäsikirja korvaa voimaantullessaan sitä edeltäneen palvelusetelikäsikirjan.

Toimivalta

Hallintosäännön 93 §:n 2 ja 10 kohdan mukaan palvelualuejohtajan tehtävänä on vastata palvelualueensa toiminnan suunnittelusta, taloudesta, kehittämisestä, yhteensovittamisesta, integraatiosta, toimeenpanosta, arvioinnista, sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta sisäisen valvonnan ohjeiden mukaisesti sekä päättää muista palvelualueeltaan koskevista asioista, joita ei ole määrätty aluehallitukselle, muulle toimielimelle eikä delegoitu muille viranhaltijoille.

Westergård Mikaela
Palvelualuejohtaja, perhe- ja vammaispalvelut

Valmistelija / lisätiedot:
Astala Lena

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue

Päätöspöytäkirja
Yleiset
asiat

4 (4)
§ 19/2026

Perhe- ja vammaispalvelujen
palvelualue
Palvelualuejohtaja, perhe- ja
vammaispalvelut

14.9.2026

559/02.09.01/2022

etunimi.sukunimi@luvn.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimusohje, hyvinvointialuelain mukainen oikaisuvaatimusohje viranomaisen päätökseen
- 2 Henkilökohtaisen avun Palvelusetelikäsikirja 1.11.2026

Tiedoksi

Tämä päätös on julkaistu yleisessä tietoverkossa.